

ALP Alkali Fosfataz

written by Dr. Aydođan Lermi

Alkali Fosfataz; Alkalen Fosfataz; ALP

Tüm vücut dokularında bulunan bir enzimdir, özellikle fosfat guruplarının ortadan kaldırılması ve temizlenmesinde rol alan bir enzimdir. En çok karaciğer, böbrekler, safra yolları ve kemiklerde bulunur.

Bkz :ALP izoenzimleri.

ALP'nin Önemi:

- Karaciğer Sağlığı:** Yüksek ALP seviyeleri, karaciğer hastalıkları veya safra yollarındaki tıkanıklık gibi durumlardan kaynaklanabilir. Bu nedenle, ALP testi karaciğer fonksiyonunu değerlendirmek için kullanılır.
- Kemik Sağlığı:** ALP, kemik metabolizmasında önemli bir rol oynar. Yüksek ALP seviyeleri, osteoporoz veya Paget hastalığı gibi kemik hastalıklarının göstergesi olabilir.
- Diğer Durumlar:** ALP seviyeleri, bazı kanser türleri, gebelik ve bazı enfeksiyonlar gibi durumlarda da artabilir.

Laboratuvarda Açken alınan kandaki miktarına bakılır. Birçok ilaç ALP seviyesini etkiler:

- Allopürinol,
- Antibiyotikler,
- Doğum kontrol ilaçları,
- Şeker ilaçları,
- Klorpromazin,
- Kortizon,
- Erkek hormonları,
- Metildopa,
- Narkotik ağrı kesiciler,
- Ağrı kesiciler (NSAİ),
- Propranolol,
- Trankilizanlar,
- Trisiklik antidepresanlar.

Alkali Fosfataz testi ne için yapılır?

Alkali fosfataz testi karaciğer ve kemik hastalıklarının tespitinde kullanılır. Karaciğer fonksiyon testlerinden birisidir.

Alkali Fosfataz için normal değerler:

Yaşa ve cinse göre değişiklik gösterir Erişkin için 44-147 IU/L dir.

ALP yi arttıran sebepler:

- Safra yolları tıkanması,
- Kemik hastalıkları,
- B ve O kan gurubu insanlarda aşırı yağlı gıda ALP arttırır,
- Kemik kırıkları,

- Hepatit,
- Hiperpartiroidi,
- Lösemi,
- Karaciğer hastalıkları,
- Lenfoma,
- Kemik tümörleri,
- Osteomalazi,
- Paget hastalığı,
- Riketsiya,
- Sarkoidoz.

Alkali Fosfataz hangi hastalıkların teşhisinde kullanılır?

- Alkolizm,
- Alkolik karaciğer harabiyeti (hepatit / siroz),
- Safra yolları hasarı,
- Safra taşları,
- Dev hücreli temporal arterit (Giant Cell Temporal Arteritis),
- Multipl Endokrin Neoplazi tip II (MEN II),
- Pankreatit,
- Renal hücreli karsinom hastalıklarının teşhisinde ve tedavi takibinde ALP önemli bir testtir.

Alkali Fosfataz seviyesini düşüren sebepler (hipofosfatazemi):

- Kötü beslenme,
- Protein eksikliği,
- Wilson hastalığı.

ALP testi, sağlık durumunun değerlendirilmesinde önemli bir yardımcıdır, hastalıkları izlemek veya tanı koymak için ALP testi sıkça kullanılır.

Referanslar:

1. Berk PD, Korenblat KM. Approach to the patient with jaundice or abnormal liver test results. In: Goldman L, Ausiello D, eds. Cecil Medicine. 23rd ed. Philadelphia, Pa: Saunders Elsevier; 2007:chap 150.
2. Pratt DS. Liver chemistry and function tests. In: Feldman M, Friedman LS, Brandt LJ, eds. Sleisenger and Fordtran's Gastrointestinal and Liver Disease. 9th ed. Philadelphia, Pa: Saunders Elsevier; 2010:chap 73.